

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ჰორიზონტის გაფართოება: გაუმჯობესებული არჩევანი
ქალთა და გოგონათა პროფესიული და ეკონომიკური განვითარებისათვის

წლიური ანგარიში
ANNUAL REPORT

2014-2015

Broadening Horizons: Improved Choices for
Professional and Economic Development for Women and Girls

ICCN-ს საკონტაქტო ინფორმაცია:
 .....
 მაცაბლის ქ#5, თბილისი, 0105
 ტელ: (995 032) 2923 920
 ფაქსი: (995 032) 2939 178
 ელ ფოსტა: info@iccn.ge
 www.iccn.ge

ICCN contact information:
 .....
 5 Machabeli Str; Tbilisi 0105, Georgia
 Tel: (995 032) 2923 920
 Fax: (995 032) 2939 178
 E-mail: info@iccn.ge
 www.iccn.ge

ანგარიში მომზადდა "კონფლიქტებისა და მოლაპარაკებების საერთაშორისო კვლევითი ცენტრის"(ICCN) მიერ, მერსი ქორფსთან თანამშრომლობით ამერიკელი ხალხის ვულისხმიერი მხარდაჭერის შედეგად, ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) დაფინანსებით.

The report is prepared by the "International Center on Conflict and Negotiation", (ICCN) in partnership with Mercy Corps, through the generous support of the American People, funded by United States Agency for International Development (USAID).

კონფლიქტების და მოლაპარაკებების საერთაშორისო კვლევითი ცენტრი (ICCN), დამოუკიდებელი, არაკომერციული, არასამთავრობო კვლევითი და საგანმანათლებლო ინსტიტუტია, რომლის ერთ-ერთ მიზანს მშვიდობის შენება წარმოადგენს. ცენტრი, რომლის სათავე ოფისი თბილისშია, 1994 წელს პროფესორმა გიორგი ხუციშვილმა დააარსა ჯონ და ქეთრინ მაკარტურების ფონდის მხარდაჭერით. ცენტრი იკვლევს სოციალური, პოლიტიკური, ეთნიკური და რელიგიური კონფლიქტების მიზეზებს საქართველოსა და კავკასიის რეგიონში და მათი ესკალაციისა და მაპროვოცირებელ ფაქტორებს. ის ასწავლის და ხელს უწყობს აგრეთვე, მედიაციას (შუამავლობას) მოლაპარაკებებში და ავრცელებს ინფორმაციას მოლაპარაკებების თეორიულ პრინციპებსა და პრაქტიკულ უნარებზე. კონფლიქტების და მოლაპარაკებების საერთაშორისო კვლევითი ცენტრის ინიციატივით პირველად შედგა დიალოგი აფხაზეთთან (1995), ოსებთან (1996) და რუსებთან (2008) აზრთა გაზიარების მიზნით სამოქალაქო საზოგადოებასა და ექსპერტებს შორის. 2004 წლიდან ცენტრი შეიარაღებული კონფლიქტების პრევენციის გლობალური ქსელის (GPPAC) წარმომადგენელია სამხრეთ კავკასიაში. ცენტრის საშუალებით მოხდა ახალგაზრდული კავშირების გაძლიერება მშვიდობის მშენებლობისა და ფასილიტაცია/მედიაციის უნარების გაძლიერებისა და ნდობის განმტკიცების ღონისძიებების (CBM) მეშვეობით სამშვიდობო ჟურნალისტიკის, ახალგაზრდა ლიდერების ჩართულობისა და მრავალმხრივი დიპლომატიის ფარგლებში. ამასთან, ცენტრმა საფუძველი ჩაუყარა სტამბოლის პროცესს (2008 წლის ნოემბერი) ქართველ და რუს ექსპერტებს შორის დიალოგის ხელშეწყობის და კრიზისიდან გამოსვლის გზების განხილვის მიზნით. მომდევნო წლებში ნათელი გახდა, რომ ამ მიზნების წარმატებით განხორციელებისთვის აუცილებელი იყო სამოქალაქო საზოგადოების გაძლიერება, ადამიანის უფლებების ადვოკატირება და სხვა მნიშვნელოვანი აქტივობებთან ურთიერთობების გაღრმავება. ამ ბოლო წლებში, ცენტრის საქმიანობა უფრო მრავალფეროვანი გახდა და მან თანამშრომლობაც გააუმჯობესა სხვადასხვა მხარეებთან იმ მიზნით, რომ უფრო ძლიერი ზემოქმედება მოეხდინა შერჩეულ სამიზნე ჯგუფებთან ურთიერთმოქმედების გზით. ცენტრი ახალგაზრდა ექსპერტებს სთავაზობს სერტიფიცირებულ პროგრამას, სახელწოდებით "გიორგი ხუციშვილის სახელობის კონფლიქტების მართვისა და პრევენციის სამხრეთ კავკასიური სკოლა". პროექტის ფარგლებში ტარდება შვიდი მასტერკლასი. კონფლიქტების და მოლაპარაკებების საერთაშორისო კვლევითი ცენტრი ექვსი სახელმწიფოსგან შემდგარი კონსორციუმის წევრია, - არასამთავრობო ორგანიზაციები - დიალოგი პროგრესისთვის: ბელორუსია, უკრაინა, მოლდოვა, სომხეთი, აზერბაიჯანი, საქართველო. ამ პროექტს ხელმძღვანელობს ევროკავშირი და კონრად ადენაუერის ფონდი.

მერსი ქორფსი (Mercy Corps) საერთაშორისო არაკომერციული ორგანიზაციაა. ის 1979 წელს დაარსდა და დახმარებას უწევს ადამიანებს მთელს მსოფლიოში, რომ მათ პირველ რიგში დაამარცხონ სიღარიბე და შემდეგ, განვითარდნენ. ეს გახლავთ მერსი ქორფსის მიდგომის არსი: ჩვენ დახმარებას ვუწევთ მოსახლეობას იმაში, რომ კრიზისი საშუალებად აქციონ. მერსი ქორფსმა საქართველოში მუშაობა 2000 წელს დაიწყო იმ მიზნით, რომ სტაბილური და უსაფრთხო თემები შეექმნა კონფლიქტების ზემოქმედების გამო გაღარიბებულ რეგიონებში. ის ეხმარება ქართველ ფერმერებს პრობლემების ერთიანად მოგვარებაში ინტეგრირებული მიდგომის გამოყენებით და არ განიხილავს პრობლემებს ცალ-ცალკე და ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად. ჩვენ დავაარსეთ სასოფლო მომსახურების ცენტრი, რომელიც მოსახლეობას და ფერმერებს მნიშვნელოვან ინფორმაციას აწვდის სასოფლო-სამეურნეო საკითხებზე, უტარებს მათ ტრენინგებს და ეხმარება ბაზრებთან და მყიდველებთან კავშირების დამყარებაში.

ანგარიშის შინაარსზე მთლიანად პასუხისმგებელია ICCN და მერსი ქორფსი. ის შესაძლოა, არ გამოხატავდეს USAID-ის ან ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის შეხედულებებს.

The content is the responsibility of ICCN and Mercy Corps and does not necessarily reflect the view of USAID, the United States Government.

პროგრამის ხელმძღვანელის მიმართვა

ძვირფასო პარტნიორებო და მეგობრებო,

სიამოვნებით წარმოგიდგენთ წლიურ ანგარიშს აშშ-ს საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მიერ დაფინანსებული პროგრამის, კერძოდ, „ჰორიზონტის გაფართოება: გაუმჯობესებული არჩევანი ქალთა და გოგონათა პროფესიული და ეკონომიკური განვითარებისათვის“, შედეგებზე, რომელსაც ახორციელებს კონფლიქტებისა და მოლაპარაკებების საერთაშორისო კვლევითი ცენტრი (წამყვანი ორგანიზაცია) და მერსი ქორფსი. (პარტნიორი). ჩვენი პროგრამა მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროებზე წვდომა ქალებისა და გოგონებისთვის ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის სამხრეთ-დასავლეთ მუნიციპალიტეტში. პროგრამის მთავარი მიზნების გარდა, თანამშრომელთა გუნდი ყველაფერს აკეთებს იმისთვის, რომ უფრო დიდ შედეგებს მიაღწიოს ქალებისა და გოგონების პროფესიული და ეკონომიკური შესაძლებლობების გაძლიერების კუთხით. ვიმედოვნებ, რომ სიამოვნებით გაეცნობით ჩვენს საერთო მიღწევებს ბოლო წლის განმავლობაში. ჩვენ დიდი მოლოდინით ველით ახალი აქტივობების დაწყებას, რომელთა დახმარებით სამიზნე ჯგუფების წევრთა შესაძლებლობები მუდმივად გაძლიერდება.

მადლობას ვუხდით საქართველოს მთავრობას, კერძოდ კი, განათლებისა და მეცნიერების და სოფლის მეურნეობის სამინისტროებს და აგრეთვე, ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის მუნიციპალიტეტების ოფიციალურ პირებს ჩვენი და ჩვენი პროგრამის ერთსულოვანი მხარდაჭერისთვის. ასევე, მადლობას ვუხდით საქართველოში მომუშავე ადგილობრივ და საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაციებს, უმაღლეს საგანმანათლებლო ინსტიტუტებს, სკოლების დირექტორებს, მასწავლებლებსა და ადგილობრივი თემების ლიდერებს, რომლებიც ერთგულად გვეხმარებოდნენ პროგრამის წარმატებით განხორციელებაში. ჩვენ იმედით შევყურებთ მომავალ წელს! მოგვადევნეთ თვალი ფეისბუქის გვერდზე:

<https://www.facebook.com/pages/International-Center-on-Conflict-and-Negotiation-ICCN>

პატივისცემით,
ლალი ყიფშიძე
პროგრამის ხელმძღვანელი

პროგრამის შესახებ

ჩვენი საქმიანობა

პროგრამა ჰორიზონტის გაფართოება: გაუმჯობესებული არჩევანი ქალთა და გოგონათა პროფესიული და ეკონომიკური განვითარებისათვის, ხორციელდება კონფლიქტებისა და მოლაპარაკებების საერთაშორისო კვლევითი ცენტრის (ICCN) მიერ, მერსი ქორფსთან თანამშრომლობით და ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) ფინანსური მხარდაჭერით. პროგრამის საერთო მიზანია: ახალი პროფესიული და ეკონომიკური შესაძლებლობების შექმნა ქალებისა და გოგონებისთვის, მათთვის აზროვნების ჰორიზონტის გაფართოების, გამოხატვის შესაძლებლობების გაუმჯობესებისა და ინფორმაციის და მომსახურების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის გზით.

სად ვმუშაობთ

პროგრამა ხორციელდება სამცხე-ჯავახეთისა და ქვემო ქართლის 13 მუნიციპალიტეტში ისეთი პრობლემების მოსაგვარებლად, როგორცაა მაგალითად, თემისა თუ მუნიციპალიტეტის დონეზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის უფლება ან იქ შექმნილი საინფორმაციო ვაკუუმის დაძლევა ქალებისა და გოგონებისთვის, კონფლიქტებისა და მოლაპარაკებების საერთაშორისო კვლევითი ცენტრი (ICCN) მუშაობს ქალებთან და გოგონებთან, მერსი ქორფს-ის საქართველოს ოფისთან ერთად, რათა გაზარდოს მათი წვდომა და უფლებები საგანმანათლებლო და პროფესიულ ინფორმაციასა და შესაძლებლობებზე.

მოსალოდნელი შედეგები

ქვეყნის ცვლილება:
კაცი აღიარებს ქალის აქტიურ ჩართულობას საოჯახო მეურნეობასა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში; ქალები უფრო დარწმუნებულები არიან საკუთარ თავში და უფრო აქტიურად მონაწილეობენ სოციალურ, საჯარო და ეკონომიკურ ცხოვრებაში.

ცვლილებები განწყობებში:
პროფესიების არჩევანის ბიჭები და გოგონები უფრო ნაკლებად ითვალისწინებენ გენდერულ სტერეოტიპებს; მასწავლებლები ფრთხილად აძლევენ რჩევებს თავიანთ მოსწავლეებს პროფესიების შერჩევას თუ მომავლის დაგეგმვისას

ცვლილება ინსტიტუტებში:
ქალთა ოთახები ძლიერი და ფუნქციური იარაღია გენდერული თანასწორობისთვის ფოკუსით ქალების გაძლიერების მხარდაჭერაზე ადგილობრივ მმართველობაში. გენდერულ თანასწორობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის აღსრულება უზრუნველყოფილია სახელმწიფო ინსტიტუტების მიერ.

ცვლილება ურთიერთობებში:
გოგონებს, ბიჭებსა და ქალებს უფრო მეტი მხარდაჭერა აქვთ ოჯახის წევრებისგან მათ არჩევანთან დაკავშირებით და ამასთან, არჩევანის და გამოხატვის თავისუფლების მიმართ უფრო მეტი მიმდებლობაა

პროგრამის მიზნები და კომპონენტები

მთავარი მიზნებია:

- ცამეტ მუნიციპალიტეტში მცხოვრები 2 000 ქალი და გოგონა უფრო აქტიურად მონაწილეობენ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში თემისა და მუნიციპალიტეტის დონეზე;
- 3,000 ქალსა და გოგონას ცამეტ მუნიციპალიტეტში შეუძლიათ უფრო მეტად ინფორმირებული არჩევანის გაკეთება ინფორმაციასა და სერვისებზე განათლების, ტრენინგების, დასაქმებისა და პროფესიული განვითარების სფეროებში წვდომის გაზრდის გამო.

პროგრამა სამი კომპონენტისგან შედგება. ესენია:

1. ქალთა ოთახები;
2. კარიერული მომსახურება;
3. განათლება და სკოლები.

პირველი კომპონენტის ფარგლებში ყველა სამიზნე მუნიციპალიტეტში დაარსდება ახალი მუნიციპალური სერვისი, ქალთა ოთახები, რომელიც ქალებსა და გოგონებს შესთავაზებს ინფორმაციასა და სერვისებს გენდერული ცნობიერების ამაღლების უზრუნველყოფის მიზნით. ამას გარდა, ის შეასრულებს რესურსებისა და ინფორმაციის ცენტრის ფუნქციას მუნიციპალიტეტის სხვა სამსახურებისა და სააგენტოებისთვის და გარე ბაზრის აქტორებისთვისაც. ქალთა ოთახს გაუძღვება ამ მიზნით მომზადებული თანამშრომელი, რომელსაც მუნიციპალიტეტი გადაუხდის ხელფასს, ამას გარდა, ის დააჩქარებს მათ წვდომას სერვისებსა და ინფორმაციაზე. ქალთა ოთახში განთავსებულია ბიბლიოთეკა, აღჭურვილია ინტერნეტში ჩართული კომპიუტერებით და იქვეა მოწყობილი ბავშვების კუთხეც სათამაშოებით, რათა ქალებმა მთელი ყურადღება მოსაძიებელ ინფორმაციას მიაპყრონ.

მეორე კომპონენტის ფარგლებში შეიქმნება განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდი(ECF), პროგრამის ინსტრუმენტი, რომელიც უზრუნველყოფს განათლებისა და პროფესიული შესაძლებლობების შექმნას პროგრამის მეშვეობით. ფონდი მამდიებლებს სთავაზობს დიფერენცირებულ საგრანტო პროგრამებს მათი საჭიროებების გათვალისწინებით. ფონდს სამი სამიზნე ჯგუფი ჰყავს: 1. უფროსკლასელები (15-18 წლის); 2. სოფლად მცხოვრები ქალები; 3. ქალები. ყოველი ჯგუფი სხვადასხვა შეთავაზებას მიიღებს, მაგალითად, სკოლის მოსწავლეები დაფინანსებას ინიციატივების გასაძლიერებლად, სოფლად მცხოვრებელი ქალები სტაჟირების პროგრამას, მცირე ბიზნესის მხარდაჭერის იდეებს და ა.შ. ფონდის დანიშნულებაა ქვემო ქართლსა და სამცხე-ჯავახეთში მცხოვრები მოტივირებული ქალებისა და გოგონების ხელშეწყობა იმ მიზნით, რომ მათ გაიმდიდრონ კარიერის, განათლებისა და ეკონომიკური შესაძლებლობები.

მესამე კომპონენტი: სამიზნე მუნიციპალიტეტების სკოლების წარმომადგენლები აღიჭურვებიან აუცილებელი რესურსებით, რომლებიც მათ საშუალებას მისცემს დაეხმარონ თავიანთ მოსწავლეებს (გოგონებსა და ბიჭებს) ინფორმირებული, გამოსადეგი და შესაფერისი გადაწყვეტილების მიღებაში მომავალთან დაკავშირებით.

ქალთა ოთახი

ქალთა ოთახს გაუძღვება ამ მიზნით მომზადებული თანამშრომელი, რომელსაც მუნიციპალიტეტი გადაუხდის ხელფასს, ამას გარდა, ის დააჩქარებს მათ წვდომას სერვისებსა და ინფორმაციაზე. ქალთა ოთახში განთავსებულია ბიბლიოთეკა, აღჭურვილია ინტერნეტში ჩართული კომპიუტერებით და იქვეა მოწყობილი ბავშვების კუთხეც სათამაშოებით, რათა ქალებმა მთელი ყურადღება მოსაძიებელ ინფორმაციას მიაპყრონ.

ამჟამად, ქალთა ოთახები მუშაობს ქვემოთ ჩამოთვლილ მუნიციპალიტეტებში:

მუნიციპალიტეტი	რეგიონი	გახსნის თარიღი
თეთრიწყარო	ქვემოქართლი	2012
წალკა	ქვემოქართლი	2012
დმანისი	ქვემოქართლი	2012
რუსთავი	ქვემოქართლი	08.04.2015
მარნეული	ქვემოქართლი	23.03.2015
ბოლნისი	ქვემოქართლი	18.03.2015
ახალქალაქი	სამცხე-ჯავახეთი	10.12.2014
ასპინძა	სამცხე-ჯავახეთი	06.11.2014
ადიგენი	სამცხე-ჯავახეთი	23.01.2015
ნინოწმინდა	სამცხე-ჯავახეთი	09.09.2014
ბორჯომი	სამცხე-ჯავახეთი	25.11.2014

ქალთა ოთახი ბორჯომის მუნიციპალიტეტში აღჭურვამდე და შემდგომ

ქალთა ოთახების საქმიანობა

პირველი კომპონენტის მიზანია გახსნას ქალთა ოთახები ცამეტ სამიზნე მუნიციპალიტეტში. ქვემო ქართლის სამ მუნიციპალიტეტში, კერძოდ: თეთრიწყაროში, წალკასა და დმანისში მერსი კორფსის პროგრამის ფარგლებში გახსნილი ქალთა ოთახები 2012 წლის ნოემბრიდან ემსახურებიან მსურველებს. პირველი ქალთა ოთახი პროგრამის, „პორიზონტის გაფართოება: გაუმჯობესებული არჩევანი ქალთა და გოგონათა პროფესიული და ეკონომიკური განვითარებისათვის“, ფარგლებში 2014 წლის 9 სექტემბერს გაიხსნა ნინოწმინდაში. საზეიმო ცერემონიალს ადგილობრივი მმართველობისა და მეზობელი მუნიციპალიტეტების ოფიციალური პირები, ადგილობრივი სამოქალაქო საზოგადოებისა და მედიის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ. მათ გარდა, ცერემონიალს დაესწრნენ ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) დირექტორის მოადგილე, ცენტრალური ხელისუფლებისა და მერსი კორფსის წარმომადგენლები. 2015 წლის 31 მაისისთვის გაფორმებულია მემორანდუმი ცამეტივე მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლებთან ქვემო ქართლსა და სამცხე-ჯავახეთში; შემუშავდა ქალთა ოთახების სტრატეგიაც. ამჟამად, გახსნილია და მუშაობს 11 ქალთა ოთახი.

ძირითადი მიღწევები

- ქალთა 11 ოთახი მუშაობს სამიზნე მუნიციპალიტეტებში;
- შემუშავებულია ქალთა ოთახების სამოქმედო სტრატეგია;
- გაფორმებულია 13 მემორანდუმი ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის მუნიციპალიტეტებთან.

ქალთა ოთახების საქმიანობა

ქალთა ოთახი -ახალი მუნიციპალური მომსახურებაა, რომელიც ფუნქციონირებს ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის მუნიციპალიტეტებში. „ქალთა ოთახის“ მთავარი მიზანია კონსულტაციები გაუწიოს ქალებს და მის ვიზიტორებს იმ პროგრამებთან დაკავშირებით, რომლებიც ამ მუნიციპალიტეტებში ხორციელდება. საშუალოდ, წლიურად „ქალთა ოთახი“ 485 ვიზიტორს იღებს. ამას გარდა, აქ სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების და სხვადასხვა ჯგუფების წარმომადგენლების, სტუდენტებისა და მენეჯერების მიერ ორგანიზებული შეხვედრები იმართება. მაგალითად, 2014 წლის სექტემბრიდან ქალთა ოთახებში ჩატარდა 42 შეხვედრა ისეთ თემებზე, როგორცაა, ქალთა ჩართულობა პოლიტიკასა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში, ოჯახური ძალადობა, მომავლის სოფლის მეურნეობა-ფერმერი, ტუბერკულოზი, ფელინგის სინდრომი, შიდსი, იმუნიზაცია, სოციალური პრობლემები, ადრეული ქორწინება, ქალთა ჩართულობა თემის ცხოვრებაში, რას ნიშნავს გენდერი, რეგიონული განვითარება, ადგილობრივი ინიციატივები ადგილობრივ დონეზე განვითარებისთვის და სხვ.

ძირითადი მიღწევები

- ჩატარებული შეხვედრების რაოდენობა-42;
- ქალთა ოთახების ვიზიტორთა რაოდენობა- 1236.
- **408** ქალმა გაიარა სასწავლო კურსი.

ქალთა ოთახის გახსნის საზეიმო ცერემონიალი ნინოწმინდაში

ქალთა ოთახის გახსნის საზეიმო ცერემონიალი რუსთაველაში

ტრენინგები ქალებისთვის

„ქალთა ოთახებში“ ჩატარდა ტრენინგები იმ თემებზე, რომელიც საბაზისო კვლევის შედეგად დადგინდა. აღნიშნული კვლევა პროგრამის ფარგლებში ჩატარდა და გამოავლინა ხუთი ყველაზე საჭირობო საკითხი სასწავლო კურსებისთვის. (თემების ჩამონათვალი იხილეთ ქვემოთ). ამჟამად, უკვე ჩატარებულია მცირე ბიზნესის განვითარებასთან დაკავშირებული ტრენინგი ცამეტივე მუნიციპალიტეტში; ორგანიზაციულ მართვასა და შიდა საკომუნიკაციო სისტემებთან დაკავშირებული ტრენინგი სამცხე-ჯავახეთის ექვს მუნიციპალიტეტში, ხოლო გენდერულ საკითხებზე ტრენინგები ჩატარდა ბორჯომის, ახალციხის, ასპინძის, ადიგენის, ახალქალაქის, წალკის, დმანისის და თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტებში. ახლა კი, მიმდინარეობს სასწავლო კურსები ადამიანის უფლებათა დაცვისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის პრობლემატიკაზე. ქალთა ოთახების მენეჯერები აქტიურად არიან ჩართულნი ამ ტრენინგების დაგეგმვასა და ორგანიზებაში.

ტრენინგის თემა	მონაწილეთა რაოდენობა
1.გენდერული საკითხები და თანასწორობა;	139
2.ორგანიზაციული მართვა და შიდა საკომუნიკაციო სისტემები;	100
3.ადამიანის უფლებები, ქალთა უფლებები და დაცვის მექანიზმები;	87
4.ადგილობრივ საქმიანობაში მონაწილე ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები და მოქალაქეები;	-
5.მცირე ბიზნესის განვითარება ქალებისთვის, ბიზნესის მართვა, მიკროსესხები და ბიზნეს-გეგმების შედგენის უნარების განვითარება.	211

ქალთა ოთახის მენეჯერები

ნინო რუხაძე; მენეჯერი
ახალციხე
ტელ: 599154838
ელფოსტა: n.rukhadze2011@gmail.com

ანაიდა სატურიანი; მენეჯერი
ახალქალაქი
ტელ: 595015349
ელფოსტა: anaida777777@mail.ru

გაიანე სეროპიანი; მენეჯერი
ნინოწმინდა
ტელ: 592909218
ელფოსტა: gayane.seropyan@yahoo.com

ქრისტინა პუტულინი; მენეჯერი
ნინოწმინდა
ტელ: 596960202
ელფოსტა: putulyn1986@mail.ru

მედეა ქავთარაძე; მენეჯერი
ასპინძა
ტელ: 595777160
ელფოსტა: medeateo@yahoo.com

ლია კაპანაძე; მენეჯერი
ადიგენი
ტელ: 551552092
ელფოსტა: lia.kapanadze.15@mail.ru

ია ტლაშაძე; მენეჯერი
ბორჯომი
ტელ: 599740029
ელფოსტა: tlashadze62@mail.ru

ქეთევან მარტიაშვილი; მენეჯერი
დმანისი
ტელ: 599856709
ელფოსტა: martiashviliq@mail.ru

თინათინ ფრუიძე; მენეჯერი
ბოლნისი
ტელ: 551192949
ელ ფოსტა: bolnisisgo@gmail.com

რიმა ოთარაშვილი; მენეჯერი
მარნეული
ტელ: 599262184
ელფოსტა: otarashvili.rima@mail.ru

მარიამ აბულაშვილი; მენეჯერი
მარნეული
ტელ: 598788478
ელფოსტა: abulashvili90@bk.ru

მანანა ჩიტაიშვილი; მენეჯერი
თეთრიწყარო
რუსთავი
ტელ: 599484426
ელფოსტა: mananachitiashvili@mail.ru

საბინა მირზაევა; მენეჯერი
რუსთავი
ტელ: 593330315
ელფოსტა: Sabina_mirzaeva@list.ru

ნაზი კეკელიძე; მენეჯერი
წალკა
ტელ: 591512561
ელფოსტა: nazikekelidze85@gmail.com

სვეტა დარჩიაშვილი; მენეჯერი
თეთრიწყარო
ტელ: 595377570
ელფოსტა: svetadarchiashvili@gmail.com

ნინო გუჯეჯიანი; მენეჯერი
თეთრიწყარო
ტელ: 551886601
ელფოსტა: nino.gujejani24@gmail.com

ლელა ბენდელიანი; მენეჯერი
გარდაბანი
ტელ: 599129812
ელფოსტა: Bendeliani.1963@mail.ru

ბორჯომში ჩატარებული ტრენინგი, „მცირე ბიზნესის განვითარება“; ტრენინგის ერთ-ერთმა მონაწილემ აღნიშნა: „ტრენინგი ამ თემაზე აუცილებელია ქალებისთვის“.

მარნეულში ჩატარებული ტრენინგი, „მცირე ბიზნესის განვითარება“, - „ტრენინგი ძალიან საინტერესო იყო ჩემთვის. ვფიქრობ, რომ ის ცოდნა, რომელიც ამ სასწავლო კურსის დროს მივიღე, მცირე ბიზნესის დაწყებაში ნამდვილად დამეხმარება“. - აღნიშნავს ტრენინგის ერთ-ერთი მონაწილე.

ადიგენში ჩატარებული ტრენინგი, „მცირე ბიზნესის განვითარება“; - „ძალიან დიდი მადლობა, რომ ამ კურსზე დასწრების შესაძლებლობა მომეცა. ტრენინგი ძალიან სასარგებლო გამოდგა ჩემთვის“- აღნიშნავს ტრენინგის ერთ-ერთი მონაწილე.

ახალციხეში ჩატარებული ტრენინგი, - „მმართველობა, ადგილობრივი თვითმმართველობა და მოქალაქის ჩართულობა“.

ახალციხეში ჩატარებული ტრენინგი, - „მცირე ბიზნესის განვითარება“; - „ტრენინგი ამ თემაზე აუცილებელია ქალებისთვის“.

ახალციხეში ჩატარებული ტრენინგი, „ადამიანის და ქალთა უფლებები და დაცვის მექანიზმები“.

განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდი (ECF)

განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდი (ECF) დახმარებას უწევს მოტივირებულ ქალებსა და გოგონებს ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის რეგიონებში მათი დასაქმებისა და ეკონომიკური შესაძლებლობების გამდიდრებაში. ფონდი ძირითადი პროგრამული ინსტრუმენტია იმისათვის, რომ პროგრამების მიერ უზრუნველყოფილი კავშირები და საქმიანობები გავრცელდეს გოგონებსა და ქალებზე სამიზნე მუნიციპალიტეტებში, რისი საშუალებაც მათ სხვა შემთხვევაში შეიძლებოდა არ ჰქონოდათ.

განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდმა მოახდინა სამი სამიზნე ჯგუფის იდენტიფიცირება და თითოეული მათგანისთვის შექმნა შესატყვისი საგრანტო პროგრამები. ფონდმა საქმიანობა 2014 წლის ოქტომბრიდან დაიწყო.

სამიზნე ჯგუფი	გრანტის ოდენობა
უფროსკლასელი მოსწავლეები	50 – 250 აშშ დოლარი
სოფლად მცხოვრები ქალები	250–700 აშშ დოლარი
მეწარმე ქალები	2000 აშშ დოლარამდე

სამიზნე ჯგუფი #1 / საშუალო სკოლის უფროსკლასელი მოსწავლეები (15-18 წლის) - საშუალო სკოლის უფროსკლასელი მოსწავლეები მაღალი მოტივაციით, მისწრაფებებითა და ინტერესით კონკრეტულ პერსპექტივებში, მათ შორის შემოქმედებითი ნიჭით, როგორც არის მუსიკა, ენები და სხვ., დაჯილდოებული ახალგაზრდები. განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდის საგრანტო პროგრამები მხარს დაუჭერს შემდეგ ინიციატივებს: (1) განათლება: წიგნები, მონაწილეობა სასწავლო და ტრენინგის პროგრამებში; სასწავლო ვიზიტები; (2) უნარებისა და ნიჭის განვითარება: მეცნიერების, მათემატიკის უფრო მაღალ დონეებთან შეხება, მუსიკალური ინსტრუმენტების ხელმისაწვდომობა, ხელოვნებისა და ხელობის ნიმუშების შექმნა, ხატვა მასწავლებლების/მენტორების დახმარებით; (3) მგზავრობის ხარჯები: მონაწილეობა ექსკურსიებში, ეროვნულ გაცვლით პროგრამებსა და პროექტებში; მონაწილეობა ახალგაზრდულ ბანაკებში; სტიპენდიები.

სამიზნე ჯგუფი #2 / სოფლად მცხოვრები ქალები - ქალები, რომელთაც აქვთ მოტივაცია და დაინტერესებულნი არიან ეკონომიკური შესაძლებლობებით, მიიღებენ დახმარებას ფონდის მიერ ამ კატეგორიისთვის მინიჭებული თანხებიდან შემდეგი საშუალებებით: (1) ბიზნესის საკითხებში სპეციალური ტრენინგები; (2) მექანიზაციის უნარ-ჩვევების შეძენა; (3) ადგილობრივ ბიზნეს-საწარმოებში სტაჟირება; (4) მანქანის ტარების კურსები; (5) ფერმერული საქმიანობის განვითარება; (6) ბიზნესის განვითარება და სხვა შესაფერისი შესაძლებლობები ბიზნესში სპეციალური უნარ-ჩვევების ან ენების ცოდნის გასაუმჯობესებლად და დასაქმებისათვის არსებული ბარიერების გადასალახავად.

სამიზნე ჯგუფი #3 / მეწარმე ქალები - განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდი მხარს უჭერს მეწარმე ქალების / ადგილობრივი ბიზნესების ინიციატივებს და გეგმებს. ფონდის მიერ ამ კატეგორიის ფარგლებში გრანტის მიმღებმა პირებმა შეიძლება მოიზიდონ თანაინვესტირება (არაფულადი ან ფულადი სახით) ადგილობრივი ბიზნეს-საწარმოებისგან ან მეწარმეებისგან, ანდა სხვა შესაბამისი დაინტერესებული მხარეებისგან.

განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდის საქმიანობა

საგრანტო პროგრამა საშუალო სკოლის უფროსკლასელი მოსწავლეებისათვის

განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდმა შეიმუშავა საგრანტო პროგრამა საშუალო სკოლის უფროსკლასელი მოსწავლეებისათვის ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის რეგიონებში. პროგრამის შესახებ 2014 წლის 25 ნოემბერს გამოცხადდა ქვემო ქართლის რეგიონის 7 მუნიციპალიტეტში და 2015 წლის 16 თებერვალს - სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში. მასალების გავრცელებაში ფონდს დახმარებას საგანმანათლებლო რესურს-ცენტრები უწევდნენ. მოხდა 457-ზე მეტი სკოლის ინფორმირება. ფონდმა მიიღო სულ 79 განაცხადი: 45 ქვემო ქართლიდან, ხოლო 34 სამცხე-ჯავახეთის რეგიონიდან. კომიტეტმა შეაფასა მონაწილეობის უფლების მქონე ყველა განაცხადი და დასაფინანსებლად დაამტკიცა 22 ქვემო ქართლიდან და 21 სამცხე-ჯავახეთიდან.

ექვსი პროექტი დაფინანსდა მარნეულის მუნიციპალიტეტში. აღნიშნულ პროექტებს შორისაა ინტელექტუალური კონკურსების ჩატარება უფროსკლასელ მოსწავლეებს შორის, მცხეთაში სასწავლო ვიზიტის ორგანიზება უფროსკლასელი აზერბაიჯანელი მოსწავლეებისათვის და მართვის მოწმობის ასაღებად კურსების დაფინანსება 4 გოგონასათვის სოფელი აღმამადლოდან. საგრანტო პროგრამაში ასევე აქტიური მონაწილეობა მიიღეს რუსთავის სკოლის უფროსკლასელმა მოსწავლეებმა და შედეგად გაიცა ხუთი გრანტი იმ პროექტების განსახორციელებლად, რომლებიც მიმართულია საგანმანათლებლო საქმიანობაზე, როგორც არის სამეცნიერო და მკითხველთა კლუბების ჩამოყალიბება. გარდაბნის მუნიციპალიტეტიდან დაფინანსდა ოთხი გრანტი. მათი პროექტები ფართო სპექტრის საქმიანობას მოიცავს, მაგალითად, ქიმიური ლაბორატორიის გაუმჯობესებას იმისათვის, რომ გამყარდეს მოსწავლეთა თეორიული ცოდნა პრაქტიკული სავარჯიშოების მეშვეობით, ასევე მკითხველთა კლუბის ჩამოყალიბებას თანამედროვე საზოგადოებაში წიგნის როლის შესახებ დისკუსიის წარმართვის მიზნით. ბოლნისის მუნიციპალიტეტში ორი გრანტი დაფინანსდა - პროექტისათვის, რომელიც მიზნად ისახავს ბოლნისის სკოლის 30-მდე მეთერთმეტე კლასელის საჯარო გამოსვლების და დებატების წარმართვის უნარების გაუმჯობესებას და ასევე სასკოლო გუნდის შექმნას და პედაგოგის დაქირავებას ბავშვებისა და ახალგაზრდების ეროვნული საგუნდო კონკურსისთვის მათ მოსამზადებლად. ორი გრანტი გაიცა დმანისისა და თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტებში. ორივე მუნიციპალიტეტში დაფინანსდა პროექტები, რომლებიც მიმართულია ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების ხელშეწყობისკენ სპორტული ინვენტარის შეძენის მეშვეობით. გარდა ამისა, მე-12 კლასელები დმანისიდან ჩამოყალიბებენ მკითხველთა კლუბს. წალკის მუნიციპალიტეტში ფონდმა მხოლოდ ერთი გრანტი გასცა პროექტორის შესასყიდად და მოსწავლეთა ჯგუფის დასახმარებლად სხვადასხვა სასკოლო პროექტის მომზადებაში და ვიზუალურად ილუსტრირებაში. სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში ფონდმა 21 პროექტი დაამტკიცა დასაფინანსებლად, რომლებიც 2015 წლის ივნისში

ძირითადი მიღწევები

- საგრანტო პროგრამაში 197-მა უფროსკლასელმა მიიღო მონაწილეობა;
- მოხდა 457-ზე მეტი სკოლის ინფორმირება საგრანტო პროგრამის შესახებ;
- დასაფინანსებლად 43 პროექტი დამტკიცდა;
- საგრანტო პროგრამის წყალობით 52-მა უფროსკლასელმა მიიღო სარგებელი;
- გრანტების სახით გაიცა 4452 აშშ დოლარი.

გაიცანით განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდის გრანტის მიმღებები

ელენე სუბელიანი, ბლუნისის მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლის მე-11 კლასელი, ქვემო ქართლის რეგიონის ერთ-ერთი იმ 22 მოსწავლეთაგანია, რომლებმაც მიიღეს განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდის (ECF) გრანტი. ელენე, თავის 30 თანატოლთან ერთად, ახორციელებს პროექტს „საჯარო გამოსვლის ხელოვნება“. პროექტის მიზანს წარმოადგენს

საჯარო გამოსვლების და დებატებისთვის და, ასევე, პროექტის წერილობით ჩამოყალიბებისთვის აუცილებელი უნარების გაუმჯობესება ტრენინგის დახმარებით. გარდა ამისა, ინსტრუქტორის დახმარებით ეს მოსწავლეები გაეცნობიან კარლ პოპერის დებატების წესებს. შეიქმნება მცირე ჯგუფები და დებატებში შეჯიბრის შედეგების მიხედვით საუკეთესო მოსწავლეები მიიღებენ გრანტებს და სერტიფიკატებს.

დმანისის მე-12 კლასის მოსწავლეებმა მიიღეს განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდის გრანტი თავის სკოლაში მკითხველთა კლუბის ჩამოსაყალიბებლად, რომელსაც აქვს, ასე ვთქვათ, „კარცერ-ლუქსის“ დიზაინი, როგორც ეს აღწერილია გურამ დოჩანაშვილის მოთხრობაში „კაცი, რომელსაც ლიტერატურა ძლიერ უყვარდა“.

ქეთევან გურასაშვილმა, მე-11 კლასის მოსწავლემ **რუსთავიდან**, წარმოადგინა პროექტი გენდერულ თანასწორობაზე. ამ საკითხზე ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით ქეთევანი, თავის 25 მეგობართან ერთად, ჩაატარებს ტრენინგს გენდერულ თანასწორობასთან დაკავშირებით, მოამზადებს საინფორმაციო მასალას და გაავრცელებს მას სხვა სკოლებში თავის თანატოლებს შორის. გარდა ამისა, ისინი მოაწყობენ პატარა კონფერენციას გენდერული თანასწორობის საკითხებზე, რომელზეც თავს მოიყრიან მოსწავლეები სხვადასხვა სკოლიდან.

გაიცანით ECF-ის გრანტის გამარჯვებულები

სოფო ნათენაძე, **გარდაბნის** მუნიციპალიტეტის მე-11 კლასის მოსწავლემ მიიღო ECF-ის დაფინანსება იმისათვის, რომ გაიმჯობესოს ფრანგული ენის ცოდნა. „მინდა დიდი მადლობა გადავუხადო ფონდს, რომ მომცა ფრანგულის ენის კურსებზე დასწრების საშუალება ფრანგული ენის ინსტიტუტში. მე ძალიან მომწონს ეს კურსი, რომელიც მეხმარება ცოდნის გაღრმავებაში. ასევე მინდა მადლობა გადავუხადო პროგრამას ახალგაზრდა ქალების მხარდაჭერისთვის და მათთვის ასეთი უნიკალური შესაძლებლობის მინიჭებისთვის.“

გოგონათა ჯგუფი გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფ. სართიჭალიდან დაფინანსდა ივანე ბერიტაშვილის სახელობის ექსპერიმენტული ბიომედიცინის ცენტრის სამუშაოებზე დასასწრებად, სადაც ცენტრის წამყვანი სპეციალისტები წაუკითხავენ მათ ლექციებს ფიზიოლოგიური კვლევების მნიშვნელობაზე. გარდა ამისა, მოსწავლეები მოამზადებენ პროექტებს მოცემულ თემებზე და წარადგენენ მათ სამეცნიერო კონფერენციაზე.

ისმაილ სულიმანოვმა, მარნეულის მუნიციპალიტეტის სოფ. **კასუმლოდან**, თავის 16 მეგობართან ერთად, მიიღო ECF-ის გრანტი მცხეთასა და თბილისში ექსკურსიის ორგანიზებისთვის. მათ მოინახულეს სვეტიცხოველი, ბებრის ციხე და მცხეთის სხვა ისტორიული ძეგლები. ეროვნული მუზეუმი და ძველი თბილისი იყო იმ ღირსშესანიშნაობებს შორის, რომლებიც მოინახულეს კასუმლოელმა ბავშვებმა.

თარანა ვალიევა სოფ. **კასუმლოდან** ECF-ის გრანტის კიდევ ერთი მიმღებია. მისი პროექტის მიზანს წარმოადგენდა ინტელექტუალური კონკურსის ჩატარება მეზობელი სოფლების - ბეთარაბჩის, ულაშოს, ბაითალოს და აღმამედლოს - უფროსკლასელებს შორის. თითოეული სოფელი წარმოდგენილი იყო 4-5 მოსწავლისგან შემდგარი უძლიერესი გუნდით. კონკურსის საბოლოო ტური გაიმართა სოფ. კასუმლოში, სადაც მოსწავლეებს მოუხდათ პასუხების გაცემა სხვადასხვა კატეგორიის კითხვებზე. გამარჯვებულ გუნდს გადაეცა თასი და წიგნები.

განათლება და სკოლები

პროგრამა მუშაობს სკოლებთან სამიზნე რეგიონებში, კერძოდ, სამოქალაქო განათლების მასწავლებლებთან, რათა მიაწოდოს მათთვის აუცილებელი რესურსები და ინსტრუმენტები, რომლებიც მისცემს მათ შესაძლებლობას, დაეხმარონ საკუთარ მოსწავლეებს (გოგონებსა და ბიჭებს) კვალიფიციური, ინფორმაციაზე დამყარებული და თანასწორი გადაწყვეტილებების მიღებაში მათ მომავალთან დაკავშირებით. პროგრამის ფარგლებში მასწავლებლებთან და მოსწავლეებთან მუშაობა 2014 წლის ოქტომბრიდან დაიწყო და სამიზნე ჯგუფში 35 სკოლა შევიდა - 17 სკოლა ქვემო ქართლის და 18 სკოლა სამცხე-ჯავახეთის რეგიონებში (2-3 სკოლა თითოეული სამიზნე მუნიციპალიტეტიდან) - იდენტიფიცირებული იქნა საზოგადოებრივი მეცნიერებების 35 მასწავლებელი, რომლებიც შეასრულებენ კოორდინატორების ფუნქციას საკუთარ მუნიციპალიტეტებში. ჩატარდა შეხვედრები სკოლების დირექტორებთან და მასწავლებლებთან, გარდა ამისა, შეიქმნა კოორდინატორების მონაცემთა ბაზა. გოგონებისათვის მათ მომავალთან დაკავშირებით გონივრული, გენდერული სტერეოტიპებისაგან თავისუფალი გადაწყვეტილებების მიღებაში დახმარების გასაწევად პროგრამის ფარგლებში შეიქმნა პროფესიის მიღების შესაძლებლობებთან დაკავშირებული გაიდლაინი, რომელიც გადასცეს უფროსკლასელებს სამიზნე მუნიციპალიტეტებში. აღნიშნული გაიდლაინი იქნება სასარგებლო რესურსი, ვინაიდან შეიცავს ინფორმაციას პროფესიული კოლეჯებისა და უმაღლესი სასწავლებლების შესახებ, გაცვლითი პროგრამების ჩამონათვალს, უფასო ონლაინ საგანმანათლებლო რესურსებს.

ძირითადი მიღწევები

- სამოქალაქო განათლების მასწავლებელთა რაოდენობა, რომელთაც ტრენინგი ჩაუტარდათ - **12**;
- იმ უფროსკლასელთა რაოდენობა, რომელთაც ინფორმაცია მიეწოდათ - **963**;
- შეიქმნა პროფესიის მიღების შესაძლებლობებთან დაკავშირებული გაიდლაინი.

სკოლებში ჩატარებული აქტივობები

საზოგადოებრივი მეცნიერებების მასწავლებელთათვის ჩატარებული ტრენინგი

ბოლნისის ქალთა ოთახში ჩატარდა ორდღიანი ტრენინგი „სკოლებში გენდერული სტერეოტიპებისგან თავისუფალი განათლებისა და განვითარების გარემოს შექმნა“ სამოქალაქო განათლების 12 მასწავლებლისათვის ქვემო ქართლის რეგიონიდან. ტრენინგის მონაწილეებმა სერტიფიკატები მიიღეს.

გენდერული სტერეოტიპებისგან თავისუფალი არჩევანი

სამოქალაქო განათლების მასწავლებლებმა სამიზნე რეგიონების 10 სკოლიდან ჩატარეს გაკვეთილი, რომლის თემა იყო „გენდერული სტერეოტიპებისგან თავისუფალი არჩევანი“. მოსწავლეებმა ასევე მიიღეს გაიდლაინი, სადაც ჩამოთვლილია პროფესიული განათლების მიღების შესაძლებლობები. ეს სკოლებია:

- წალკის მუნიციპალიტეტი – საჯარო სკოლა #1;
- წალკის მუნიციპალიტეტი – სოფელი ბეშთაშენის საჯარო სკოლა;
- გარდაბნის მუნიციპალიტეტი – სოფელი ყარაჯალის საჯარო სკოლა;
- ბოლნისის მუნიციპალიტეტი – სოფელი კაზრეთის საჯარო სკოლა;
- ბოლნისის მუნიციპალიტეტი – საჯარო სკოლა #1;
- რუსთავის მუნიციპალიტეტი – საჯარო სკოლა #5;
- რუსთავის მუნიციპალიტეტი – საჯარო სკოლა #15;
- რუსთავის მუნიციპალიტეტი – საჯარო სკოლა #16;
- გარდაბნის მუნიციპალიტეტი – საჯარო სკოლა #1;
- მარნეულის მუნიციპალიტეტი – საჯარო სკოლა #5;

გარდა ამისა, სოფელი კაზრეთის საშუალო სკოლის 20 უფროსკლასელს ჩაუტარდა ერთდღიანი ტრენინგი თემაზე „გენდერული თანასწორობა“.

სკოლებში ჩატარებული აქტივობები

საინფორმაციო შეხვედრები უფროსკლასელებთან

პროგრამის ფარგლებში შეიქმნა პროფესიის მიღების შესაძლებლობებთან დაკავშირებული გაიდლაინი, რომელიც გადაეცა უფროსკლასელებს სამიზნე მუნიციპალიტეტებში. საინფორმაციო შეხვედრები ჩატარდა საჯარო სკოლაში სამიზნე მუნიციპალიტეტებში. ამ შეხვედრებში სულ 1156-მა უფროსკლასელმა მიიღო მონაწილეობა.

- სოფელი არალის საჯარო სკოლა, ადიგენის მუნიციპალიტეტი;
- სოფელი უდეს საჯარო სკოლა, ადიგენის მუნიციპალიტეტი;
- სოფელი ახალდაბის საჯარო სკოლა, ბორჯომის მუნიციპალიტეტი;
- საჯარო სკოლა #3, ბორჯომის მუნიციპალიტეტი;
- სოფელი დიდი დმანისის საჯარო სკოლა, დმანისის მუნიციპალიტეტი;
- საჯარო სკოლა #3, დმანისის მუნიციპალიტეტი.
- სხვა სკოლები;

წარმატების ამსახველი ისტორიები

თექვსმეტდღიანი მოძრაობა გენდერული ძალადობის წინააღმდეგ

პროგრამა „ჰორიზონტის გაფართოება: გაუმჯობესებული არჩევანი ქალთა და გოგონათა პროფესიული და ეკონომიკური გაძლიერებისთვის“ შეუერთდა 16-დღიან მოძრაობას გენდერული ძალადობის წინააღმდეგ, რომელიც დაიწყო 25 ნოემბერს (ქალების მიმართ ძალადობის აღმოფხვრის საერთაშორისო დღე) და გასტანა 10 დეკემბრის ჩათვლით (ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო დღე). ამ კამპანიის ფარგლებში სხვადასხვა ღონისძიება ჩატარდა.

- შეხვედრები სტუდენტებთან;

2014 წლის 11 ნოემბერს პროგრამის ფარგლებში ჩატარდა სემინარი „გენდერული სტერეოტიპები დასაქმებისას“, რომელსაც მოჰყვა დისკუსია. სემინარზე განხილული საკითხების გარდა მოსწავლეებმა იმსჯელეს ქალის როლზე ბიზნესში. აქედან გამომდინარე, გამოცხადდა კონკურსი თემაზე „ქალების ჩართულობა რეგიონში ბიზნესის განვითარებაში“ და 2015 წლის 11 მაისს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტმა (ილიაუნი) 14:00 სთ-ზე უმასპინძლა ილიაუნის ბიზნეს-სკოლის სტუდენტების მიერ წარმოდგენილი ბიზნეს-გეგმების პრეზენტაციას სტუდენტური კონკურსის „ქალების ჩართულობა რეგიონში ბიზნესის განვითარებაში“ ფარგლებში. ამ შეხვედრისას მეორე ეტაპის გამარჯვებულმა სტუდენტებმა წარმოადგინეს თავიანთი ბიზნეს-გეგმები და მიიღეს სერტიფიკატები. მთლიანობაში წარმოდგენილი იქნა 4 ბიზნეს-გეგმა. ამ იდეებს გაეცნობიან შესაბამის მუნიციპალიტეტებში.

- ტრენინგი უფროსკლასელებისთვის;

ქალთა ძალადობის წინააღმდეგ მიმართული 16-დღიანი მოძრაობის ფარგლებში მოეწყო მთელი რიგი შეხვედრებისა უფროსკლასელებთან. ეს შეხვედრები ჩატარდა ადგილობრივი რესურს-ცენტრების და ქალთა ოთახების მენეჯერების დახმარებით. 2014 წლის 4 დეკემბერს რუსთავის სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობის ცენტრში უფროსკლასელები დაესწრნენ სემინარს „გენდერული ძალადობა“. მსგავსი სემინარი ჩატარდა ახალციხის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტებისთვის და ასპინძის ქალთა ოთახისთვის. ამ

სემინარების განმავლობაში განიხილებოდა გენდერულ ძალადობასთან დაკავშირებული საკითხები. სტუდენტების გარდა, დისკუსიაში მონაწილეობა მიიღეს საშუალო სკოლის მასწავლებლებმა და ახალციხის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორებმა. საერთო ჯამში სემინარს დაესწრო 147 ბენეფიციარი. ამ სემინარზე დასწრების შემდეგ ასპინძის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა დაამზადეს პლაკატები და ბროშურები, სადაც ნაჩვენებია იყო გენდერული ძალადობის მათეული აღქმა.

განათლების, კარიერისა და შესაძლებლობების განვითარების ფონდმა დაიწყო უფასო სტაჟირების პროგრამა თეთრიწყაროს, დმანისისა და წალკის ქალთა ოთახებში. ეს პროგრამა თავიდან არ იყო დაგეგმილი ამ მუნიციპალიტეტისთვის, მაგრამ ადგილობრივი მოსახლეობის და ქალთა ოთახის მენეჯერის მოთხოვნის გათვალისწინებით ფონდმა ჩამოაყალიბა პროგრამა. გარდა ამისა, ფონდმა შექმნა სტაჟირების შესაძლებლობა თეთრიწყაროს და წალკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს საინფორმაციო /საკონსულტაციო სამსახურებში, დმანისის საკრებულოში და თეთრიწყაროს განათლების რესურს-ცენტრში.

პროგრამა დაიწყო 2014 წლის 15 სექტემბერს და დასრულდა 2014 წლის 15 ნოემბერს. ყველა სტაჟიორმა წარმატებით დაასრულა პროგრამა და მიიღო შესაბამისი სერტიფიკატი. ცხრა კანდიდატიდან ოთხი სტაჟირების პროგრამის დასრულების შემდეგ სამუშაოდ იქნა აყვანილი. ქ-ნმა ქეთევან ბახუტაშვილმა 2 თვე გაატარა თეთრიწყაროს ქალთა ოთახში და ამჟამად იგი მასწავლებელია ადგილობრივ სკოლაში. „სტაჟირების პროგრამამ მომცა შესაძლებლობა, გავმხდარიყავი საზოგადოების აქტიური წევრი. მე გავიუმჯობესე კომუნიკაციის უნარები ქალთა ოთახის სტუმრებთან, რაც ძალიან დამეხმარება მომავალში,“ - განაცხადა მან. ქ-ნი მზია თავართქილაძე კიდევ ერთი სტაჟიორია, რომელიც სტაჟირების დასრულების შემდეგ „ლიბერთი ბანკის“ ერთ-ერთი ფილიალის წარმომადგენელი გახდა გამგეობაში. ამჟამად იგი „ლიბერთი ბანკის“ ადგილობრივი ფილიალის სრულ განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომელია. კიდევ სხვა სტაჟიორი წალკის მუნიციპალიტეტიდან, თამთა ართმელიძე, „საქართველოს ბანკის“ წარმომადგენელია ადგილობრივ სამოქალაქო რეესტრში, ხოლო ბექა გვიჩიანს, რომელმაც 2 თვე გაატარა სოფლის მეურნეობის წალკის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო/საკონსულტაციო სამსახურში, ახლა უკავია სპეციალისტის თანამდებობა ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის ჯანმრთელობის, განათლების, სპორტის და კულტურის დეპარტამენტში.

ქალთა ოთახების მენეჯერების ტრენინგი

ჩვენი პროგრამის ფარგლებში დმანისის, თეთრიწყაროს და წალკის მუნიციპალიტეტების ქალთა ოთახების მენეჯერებმა გაიარეს შესაძლებლობათა განვითარების ორთვიანი კურსი და გაიფართოვეს კომუნიკაციის, მეწარმეობის უნარები და ბიუჯეტის შედგენის ცოდნა. კურსი ჩაატარა ქართულმა არაკომერციულმა ორგანიზაციამ „საქართველოს საგანმანათლებლო ინიციატივების ასოციაცია“.

**სემინარი „ოჯახში გენდერული ძალადობა“
რუსთავის ქალთა ოთახში**

რუსთავის მე-15 საჯარო სკოლის მე-10 კლასელმა თეა გაჩეჩილაძემ რუსთავის ქალთა ოთახში ჩაატარა სემინარი „გენდერული ძალადობა ოჯახში“. თეა არის მოსწავლეთა 69-ე კონფერენციის სამართლის სექციის გამარჯვებული. მან მოიწვია თავისი თანატოლები, მათი მშობლები და მასწავლებლები სემინარზე დასასწრებად, რომელსაც მოჰყვა დისკუსია ოჯახში ძალადობასთან დაკავშირებით. მოსწავლეებმა აღნიშნეს, რომ ეს საკითხი უკავშირდება საზოგადოებას და რომ იგი უნდა განიხილოს მთლიანად საზოგადოებამ.

ABOUT THE ORGANIZATIONS

International Center on Conflict and Negotiation (ICCN) is an independent, not-for-profit and non-partisan peace-making, research and training institution based in Georgia, with head office in Tbilisi. Established in 1994 by Professor, George Khutsishvili, Ph. D. with support from the John D. and Catherine T. MacArthur Foundation, ICCN examines the origin, escalation and provoking factors of social, political, ethnic and religious conflicts in Georgia and the Caucasus region. ICCN also teaches and facilitates mediation of negotiations, disseminates theoretical principles and practical skills of negotiations. ICCN initiated first ever dialogue with Abkhazians (1995), Ossetians (1996) and Russians (2008) to discuss and exchange views among civil society and expert communities. Since 2004 ICCN is the Caucasus Regional representative of the Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict (GPPAC). ICCN developed youth interaction through strengthening peacebuilding and facilitation/mediation skills under the confidence building measures (CBM) within the frame of peace journalism, young leaders engagement and multi-track diplomacy (mainly track 2 and track 1,5), established the Istanbul Process (November 2008) to set Georgian and Russian expert dialogue and discuss the possible ways out of crisis. In the following years it became clear that reaching these objectives was not possible without empowering civil society, advocating human rights, and reinforcing cooperation with other important actors. In recent years ICCN has diversified its activities and partnerships in order to achieve a stronger impact through interaction with selected target groups. ICCN offers (2014) young experts the certified programme 'Prof. George Khutsishvili South Caucasus School on Conflict Prevention and Management', includes 7 master classes. ICCN is a member of the 'Consortium of 6 States NGOs - Dialogue for Progress': Belarus, Ukraine, Moldova, Armenia, Azerbaijan, Georgia' led by EC and Conrad Adenauer Foundation.

Mercy Corps is International Not for profit organization established in 1979. Mercy Corps has helped communities all over the world grappling with the toughest hardships survive — and then thrive. That's the heart of our approach: we help communities turn crisis into opportunity. Mercy Corps began working in Georgia in 2000 with the goal to create stable and secure communities in regions impacted by poverty and conflict. Mercy Corps is helping Georgian farmers by using an integrated approach to address these issues cohesively, rather than treating them as separate and disconnected problems. We have established a centrally-located Rural Service Center that provides communities and local farmers with important agricultural and economic information and training, as well as assistance in connecting with markets and buyers.

MESSAGE from the Chief of Party

Dear Partners and Friends,

I am very pleased to present this annual report on achievements of the USAID funded program: “Broadening Horizons: Improved Choices for Women and Girls Economic and Professional Development”, implemented by the International Center on Conflict and Negotiation (ICCN-Lead Implementer) and Mercy Corps (MC-Partner).

Our program is aimed at improving access to different information sources for women and girls in all 13 municipalities of Kvemo Kartli and Samtskhe-Javakheti regions. In addition to main goals set by the program, the program team is doing its very best to deliver greater results in terms of strengthening and multiplying women's and girls' professional and economic capacity. I hope you will enjoy reading about our collaborative accomplishments over the past year. We are excited about the upcoming activities that will deliver continued capacity-building of target group members.

We are grateful to the Government of Georgia – the Ministry of Education and Science, Ministry of Agriculture, the local municipalities of Kvemo Kartli and Samtskhe-Javakheti regions for their solid support and assistance to our program. We also thank local and international NGOs working in Georgia, higher educational institutions, school directors, teachers, community leaders that generously dedicate their support to delivering exceeding results of our program. We look forward to a great year ahead! Please follow our adventures on Facebook:

<https://ka-ge.facebook.com/pages/International-Center-on-Conflict-and-Negotiation-ICCN/237860429708>

Sincerely,
Lali Kipshidze
Chief of Party

ABOUT THE PROGRAM

What We Do

Broadening Horizons: Improved Choices for the Professional and Economic Development of Women and Girls is implemented by International Center on Conflict and Negotiations (ICCN) in partnership with Mercy Corps Georgia, funded by United States Agency for International Development (USAID). The overall objective of the program is to create new educational, professional and economic opportunities for girls and women through broadening horizons of thought, opportunities for expression, access to information and availability of services.

Where We Work

The program is implemented in 13 municipalities of Kvemo Kartli and Samtskhe-Javakheti regions. To address the constraints such as lack of access to decision-making at the community and municipal levels and the information vacuum girls and women live in, ICCN, in partnership with Mercy Corps Georgia, work with women and girls to increase their access to educational and professional information and opportunities.

Anticipated Results

Behavior Change:

Men accept women's active involvement in HH and community decision-making; Women are more self-confident and vocal in social, public and economic life.

Change in Attitudes:

Boys and girls choose professions based less on gender stereotypes; teachers provide gender sensitive guidance to their students in choosing professions or planning for their future;

Change in Institutions:

Women's Rooms are strong and functional instruments for gender equality with a focus on promoting and supporting women's empowerment in local government. Implementation of gender equality legislation is ensured by state institutions.

Change in Relations:

Girls, boys and women have greater support from families for their choices, and there is greater acceptance for the freedom of choice and expression.

PROGRAM OBJECTIVES AND COMPONENTS

The main objectives are:

- 2,000 women and girls in 13 municipalities have increased participation in decision-making at the community and municipal levels;
- 3,000 women and girls in 13 municipalities are able to make more informed choices based on increased access to information and services in the areas of education, training, employment and professional development.

The program has three components, namely:

1. Women's Rooms;
2. Career Services;
3. Education and Schools,

In Component One, the program works to establish a new municipal service, Women's Rooms (WR) in all targeted Municipalities. WR will offer information and services to women and girls to ensure promotion of gender awareness. In addition, WR serve as a center for resources and information to other branches of the municipality, services and agencies and to external market actors. A trained staff member whose salary is paid for by the municipality is assigned to manage and operate the WR and help facilitate access to services and information for the women and girls. The WR are also equipped with a library, computers with internet, a children's corner with toys and books so that women can concentrate on receiving the information they are seeking while their children are occupied.

In Component Two, the program creates an Education, Career and Opportunities Fund (ECF), the principal program instrument to ensure educational and professional opportunities are generated through the program. ECF must provide differentiated awards according to need of the applicant. The ECF will have three targeted groups, namely, (1) High School Students (age 15-18); (2) Rural Women; (3) Women. Each group will be offered a range of opportunities, such as: funding education strengthening initiatives for school students, internship opportunities for rural women, supporting small-scale business ideas, etc. The overall purpose of the ECF Fund is to support strongly motivated women and girls in Kvemo Kartli and Samtskhe-Javakheti regions to enrich their educational, employment and economic opportunities.

In Component Three, the program works with local schools in targeted Municipalities to equip school representatives with necessary resources and tools that will enable them to assist their students (girls and boys) in making qualified, informed and equitable decisions regarding their future.

WOMEN'S ROOM (WR)

Women's Rooms (WR) serve as a center for resources and information to other branches of the municipality, services and agencies and to external market actors. A trained staff member whose salary is paid for by the municipality is assigned to manage and operate the WR and help facilitate access to services and information for the women and girls. The WR are also equipped with a library, computers with internet, a children's corner with toys and books so that women can concentrate on receiving the information they are seeking while their children are occupied.

Currently WR are operating in the following Municipalities:

Municipality	Region	Opened
Tetrtskaro	Kvemo Kartli	2012
Tsalka	Kvemo Kartli	2012
Dmanisi	Kvemo Kartli	2012
Rustavi	Kvemo Kartli	08.04.2015
Marneuli	Kvemo Kartli	23.03.2015
Bolnisi	Kvemo Kartli	18.03.2015
Akhalkalaki	Samtskhe-Javakheti	10.12.2014
Aspindza	Samtskhe-Javakheti	06.11.2014
Adigeni	Samtskhe-Javakheti	23.01.2015
Ninotsminda	Samtskhe-Javakheti	09.09.2014
Borjomi	Samtskhe-Javakheti	25.11.2014

WR in Borjomi Municipality before equipping

WR in Borjomi Municipality after equipping

Yearly average number of WR visitors for each WR is 103 beneficiaries. (This number doesn't count number of visits by the same person; it only counts number of visitors).

WR ACTIVITIES

Component one aims to establish WR in 13 targeted Municipalities. WR in three municipalities in Kvemo Kartli (KK), Tetrtskaro, Tsalka and Dmanisi have already been set up through Mercy Corps' Alliances-KK Program, and have been operating since November 2012.

The first WR within “Broadening Horizons: Improved Choices for the Professional and Economic Development of Women and Girls” program was opened on September 9th, 2014 in Ninotsminda. The opening ceremony was attended by the representatives of local and neighboring Municipality authorities, local CSOs and media. In addition, the Deputy USAID Mission Director along with the representatives of the central government was also present along with Mercy Corps' regional branches representatives and Country Director. As of May 31, 2015, we have signed 13 Memorandum of Understanding (MoU) with all 13 Municipalities in KvemoKartli and Samtskhe-Javakheti regions and the program has established WR's strategy document. Currently, 11 WR have been launched and are

Main Achievements

- 11 WR operating in the targeted Municipalities;
- WR Strategy document established;
- 13 MoUs signed with all Municipalities in Kvemo Kartli and Samtskhe-Javakheti regions;

WR opening ceremony in Ninotsminda

WR opening ceremony in Rustavi

WR ACTIVITIES

WR is a new Municipal Service that has been introduced to the Municipalities of Kvemo Kartli and Samtskhe-Javakheti regions. The primary purpose of the service is to provide consultation to women and its visitors regarding municipal programs. On average, all WRs in total provide consultation to 485 visitors per year. In addition, WR serve as a venue for meetings conducted by CSOs, students other groups or by the WR Managers themselves. Since September 2014, in total 42 meetings took place in WRs. The meetings were on such topics as “Women inclusion into politics and decision making processes”, “Domestic violence”, “Agriculture- Farmer of future”, “Tuberculosis”, “Phenylketonuria”, “AIDS”, “Immunization”, “Social problems”, “Early marriage”, Women inclusion into community life”, “what does “gender” mean?”, “Regional development”. “Local initiatives for local development” and other topics.

Main Achievements

- Number of meetings held-42;
- Number of WR visitors-1236;

Training for Women

WR have served as a venue for several trainings. Using a baseline survey conducted within the program, the five most demanded training topics were identified (please see the table below). We have already conducted Small business development training in all 13 municipalities, Organizational management and internal communication systems was held in 6 Municipalities of Samtskhe-Javakheti region, whereas, training on Gender Issues were held in municipalities: Borjomi, Akhaltsikhe, Aspindza, Adigeni, Akhalkalaki, Tsalka, Dmanisi and Tetrtskaro. Currently WR are hosting trainings on Human rights and Local Self-government. WR Managers are actively involved in planning all of these trainings.

Main Achievements

- 408 trained women;

Training Topic	Number of Participants
1. Gender Issues and Equality;	139
2. Organizational management and internal communication systems;	100
3. Human rights, women's rights and the protection mechanisms;	87
4. The arrangement, local authorities and citizens to participate in local activities;	-
5. Small business development for women, business management, micro-loans, business plan writing skills.	211

MEET WR MANAGERS

Training on “Small Business Development” in Borjomi“ - Training on such topic is essential for women” - training participant.

Training on “Small Business Development” in Marneuli
“Training was very interesting for me. I think the knowledge, I have gained, will help me to establish small business“-
training participant.

Training on “Small Business Development” in Adigeni
“Thank you very much for such opportunity. The training was very helpful for me” - training participant.

Training on "Governance, Local Self-Governance and
Citizen Engagement” in Akhaltsikhe

Training on “Small Business Development”
in Akhaltsikhe. “Training on such topic is
essential for women”-training participant.

Training on “Human rights, women's rights and the
protection mechanisms” in Akhaltsikhe

Nino Rukhadze
WR Manager – Akhaltsikhe
tel: 599154838
E-mail: n.rukhadze2011@gmail.com

Rima Otashvili,
WR Managers – Marneuli
tel: 599262184
E-mail: otashvili.rima@mail.ru

Anaid Asaturyan
WR Manager – Akhalkalaki
tel: 595015349
E-mail: anaida777777@mail.ru

Mariam Abulashvili
WR Managers – Marneuli
tel: 598788478
E-mail: abulashvili90@bk.ru

Gaiane Seropyan
WR Manager – Ninotsminda
tel: 592909218
E-mail: gayane.seropyan@yahoo.com

Manana Chitaishvili,
WR Manager – Rustavi
tel: 599484426
E-mail: mananachitashvili@mail.ru

Kristina Putulyn
WR Manager – Ninotsminda
tel: 596960202
E-mail: putulyn1986@mail.ru

Sabina Mirzaeva
WR Manager – Rustavi
tel: 593330315
E-mail: Sabina_mirzaeva@list.ru

Medea Kavtaradze
WR Manager – Aspindza
tel: 595777160
E-mail: medeateo@yahoo.com

Nazi Kekelidze
WR Manager – Tsalka
tel: 591512561
E-mail: nazikekelidze85@gmail.com

Lia Kapanadze
WR Manager – Adigeni
tel: 551552092
E-mail: lia.kapanadze.15@mail.ru

Sveta Darchiashvili,
WR Manager – Tetrtskaro
tel: 595377570
E-mail: svetadarchiashvili@gmail.com

Ia tlashadze
WR Manager – Borjomi
tel: 599740029
E-mail: tlashadze62@mail.ru

Nino Gujejiani
WR Manager – Tetrtskaro
tel: 551886601
E-mail: nino.gujejiani24@gmail.com

Ketevan Martiashvili
WR Manager – Dmanisi
tel: 599856709
Email: martiashviliq@mail.ru

Lela Bendeliani
WR Manager – Gardabani
tel: 599129812
E-mail: Bendeliani.1963@mail.ru

Tinatin Pruidze
WR Manager – Bolnisi
tel: 551192949
E-mail: bolnisisqo@gmail.com

EDUCATION, CAREER AND OPPORTUNITY FUND (ECF)

Education, Career and Opportunities Fund (ECF) supports strongly motivated women and girls in Kvemo Kartli and Samtskhe-Javakheti regions to enrich their educational, employment and economic opportunities. ECF is a principal program instrument to ensure educational and professional opportunities generated through program linkages and activities can be taken up by girls and women from the target municipalities who might otherwise be unable to do so.

ECF has identified three target groups and created appropriate grants programs for each of them. The Education, Career and Opportunities Fund (ECF) started its operations from October, 2014.

Targeted Group	Award Amount
High school students	USD 50 – USD 250
Rural Women	USD 250 – USD 700
Entrepreneur Women	Up to USD 2000

Target Group #1 / Girls and Boys (ages 15-18) high school students – High school students with high motivation, aptitude and interest in particular avenues, including creative skills such as music, languages, etc. ECF grants may support the following initiatives: (1) Educational: books, participation in educational and training programs; study visits; (2) Skills and talent development: exposure to higher levels of the use of science, mathematics, access to musical instruments, creating arts and crafts, painting supported by teachers/ mentors (3) Travel Expenses: participation in excursions, national exchange programs and projects; participation in youth camps; scholarships.

Target Group #2 / Rural Women – Women with strong motivation and interest in economic opportunities will gain support through this award via (1) Special business trainings; (2) Mechanization skills; (3) Internships and apprentices in local businesses; (4) Driving courses; (5) Farming development; (6) Business development and other relevant opportunities to improve business literacy skills or language skills, and to remove barriers to opportunities

Target Group #3 / Entrepreneur Women – ECF supports business initiatives and plans from women entrepreneurs / local businesses. This financial award may attract co-investment (in-kind or in cash) from local businesses or entrepreneurs, or other relevant stakeholders.

ECF ACTIVITIES

Grants Program for High School Students

The ECF has established a grant program for High School Students in Kvemo Kartli and Samtskhe-Javakheti regions. The program was announced on November 25th, 2014 in 7 Municipalities in Kvemo Kartli region and on February 16th, 2015 in Samtskhe-javakheti regions. The Education Resource Centers supported ECF in the dissemination of these materials. More than 457 schools were informed. The ECF received a total of 79 applications, 45 from Kvemo Kartli and 34 From Samtskhe-Javakheti regions. The committee has evaluated all eligible applications and has approved 22 for funding in Kvemo Kartli and 20 in Samtskhe-Javakheti regions.

6 awards were issued in Marneuli Municipality. These projects include conducting intellectual contests among high school students, organizing study visit to Mtskheta for Azeri high school students and funding driving license courses for 4 girls from village Aghmamadlo. Rustavi high school students have also actively participated in the grant program and as a result 5 awards were issued to implement projects focusing on educational activities such as establishment of science and reading clubs. From Gardabani Municipality 4 grants were funded. These projects have a vast range of activities and include improving the chemistry lab to ensure the theoretical knowledge of the subject is strengthened via practice and establishing a reading club to discuss the role of book in modern society. As for Bolnisi Municipality 2 grants were issued to support the project aiming to improve public speaking and debate skills for over thirty 11th grade students from Bolnisi, as well as establishment of school choir and hiring a tutor to prepare them for Children and Youth National Choral Contest. 2 grants were issued in Dmanisi as well as Tetrtskaro Municipalities. In both municipalities projects were funded in support of promotion of healthy lifestyle via purchasing sport inventory. In addition 12th grade students from Dmanisi will create a reading club. ECF has issued only 1 award in Tsalka Municipality to purchase a projector and support a group of students to prepare and visually illustrate various school projects. ECF has approved 21 projects from Samtskhe-javakheti region for funding which will begin in June, 2015.

Main Achievements

197 high school students participated in the grants program;

457 schools in Kvemo Kartli and Samtskhe- Javakheti regions were informed about the grant program;

43 projects were approved for funding;

52 high school students benefited from grants program;

4452 USD was awarded;

MEET ECF GRANTEES

Elene Subeliani, 11th grade high school student from **Bolnisi** Municipality is one of those 22 students from Kvemo Kartli region who has received a grant from ECF. Elene with her fellow 30 students is implementing a project, *The Art of Public Speaking*. The overall purpose of the project is to improve public speaking and debate skills as well as to develop project writing skills through training sessions. In addition, with the help of an instructor, these

students will get familiar with Karl Popper Debate Rules and prepare topics for debates. Small groups will be created and via debate competition, the best students will receive awards and certificates.

12th grade students from **Dmanisi** received a grant from ECF to establish a special venue in their school, a reading club, which has incorporated design of so called “Kartser-lux”, described in the novel by Guram Dochanashvili “A Man Who Loved Literature”.

11th grade student, Ketevan Gurasashvili from **Rustavi** has proposed a project about gender equality. To increase awareness about gender equality, Ketevan with her 25 fellow students will conduct training on gender equality, prepare information materials and disseminate among their peers in other schools. In addition they will have a small conference on gender equality, which will gather students from several schools.

MEET ECF GRANTEES

Sopo Natenadze, 11th grader from **Gardabani** Municipality has received funding from ECF to improve her French language skills. “I would like to thank ECF for giving me the opportunity to attend French language course at French Institute. I am very much satisfied with this course, which enabled me to improve my skills. I would also like to thank the program for supporting young women and providing them with such a unique opportunity”.

A group of girls from Village **Sartichala**, Gardabani Municipality, were funded to attend Ivane Beritashvili Center of Experimental Biomedicine, where the leading specialists of the center will deliver lectures for them on the importance of physiological studies. They will also be introduced to the research methodology and will witness experiments. In addition students will prepare projects on given topics and present them at the science conference. The best students will be given certificates.

Ismail Suleimanov, from Village **Kasulmo**, Marneuli Municipality, together with his 16 fellow students received an award from ECF to organize an excursion to Mtskheta and Tbilisi. They visited Svetitskhoveli Church, Bebristsikhe and other historical places in Mtskheta. National Museum and Old Tbilisi were among other remarkable venues students from Village Kasumlo have seen during the excursion.

Tarana Veliava, from Village **Kasumlo** is another recipient of ECF grant. Her project was aimed at conducting an intellectual competition among high school students from following nearby villages, Beitarabchi, Ulasho, Baitalo and Agmamedlo. Each village was represented by the strongest teams of 4 to 5 students. The final stage of the competition took place at Kasulmo School, where students answered questions from several categories. The winner team received a cup and books.

EDUCATION AND SCHOOLS

The program works with schools in targeted regions, in particular with civic education teachers to equip them with necessary resources and tools that will enable them to assist their students (girls and boys) in making qualified, informed and equitable decisions regarding their future.

The program began working with teachers and students starting from October, 2014 targeting 35 schools - 17 schools in Kvemo Kartli and 18 schools in Samtskhe-javakheti region, (2-3 schools from each targeted Municipality) - with 35 civic education teachers identified who will serve as focal points in their Municipalities. The meetings were held with directors and teachers of schools, the database of the focal points was also developed.

To help girls to make smart, free from gender stereotypes choices about their future, career guideline was created by the program and introduced to the high school students in the targeted municipalities. The guideline serves as a helpful resource as it includes the information about professional colleges and higher education institutes; the list of exchange programs; free on-line educational resources.

Main Achievements

Number of civic education teachers trained - 12;

Number of high school students informed - 1156;

Career guideline established

ACTIVITIES IN SCHOOLS

Training for Civic Education Teachers

Bolnisi Women's Room served as a venue for two-day training on "Creating Free from Gender Stereotypes Education and Development Environment in Schools" for 12 civic education teachers from Kvemo Kartli region. Participants of the training received certificates.

Civic education teachers from 10 schools in the targeted regions have conducted a lesson focusing on "Free from Gender Stereotypes Choice". The students also received a guideline listing professional education opportunities. Here is the list of these schools:

- Tsalka Municipality – Public School #1;
- Tsalka Municipality – Public School of Village Beshtasheni
- Gardabani Municipality – Public School of Village Karajala;
- Bolnisi Municipality – Public School of Village Kazreti;
- Bolnisi Municipality - Public School #1;
- Rustavi Municipality - Public School #5;
- Rustavi Municipality - Public School #15;
- Rustavi Municipality - Public School #16;
- Gardabani Municipality - Public School #1;
- Marneuli Municipality - Public School #5;

In addition, for 20 high school students in Village Kazreti, one-day training on "Gender Equality" was conducted.

ACTIVITIES IN SCHOOLS

Information Meetings with High School Students

Career guideline was created by the program and introduced to the high school students in the targeted municipalities. The information meetings were conducted in the public schools in program's targeted municipalities. Total of 1156 high school students participated in the meetings.

- Public School in Village Arali, Adigeni Municipality;
- Public School in Village Ude, Adigeni Municipality;
- Public School in Village Akhaldaba, Borjomi Municipality;
- Public School #3, Borjomi Municipality;
- Public School in Village Didi Dmanisi, Dmanisi Municipality;
- Public School #3, Dmanisi Municipality;
- And other schools.

SUCCESS STORIES

16 Days Activism against Gender-Based Violence

The program “Broadening Horizons: Improved Choices for the Professional and Economic Development of Women and Girls” has joined the 16 Days Activism against Gender-Based Violence that took place from November 25th (International End Violence against Women Day) through December 10th (International Human Rights Day). Within this campaign several events were organized.

- Meetings with students;

On November 11, 2014 the program has conducted the seminar on “Gender Stereotypes in Employment”, followed by the discussion. In addition to seminar, students discussed the role of women in business. Therefore, a competition on “Women's Engagement in Regional Business Development” was announced and on May 11, 2015 at 14:00, Iliia State University (ISU) hosted the presentations of business plans presented by ISU Business School students within the student competition “Women's Engagement in Regional Business Development”. During this meeting, the winning students of the second round presented their business plans and received certificates. In total, 4 business plans were presented. These ideas will be introduced to the appropriate municipalities.

- Training for High School Students;

Within 16 Days Activism against Gender-Based Violence several meetings were conducted with high school students. These meetings were organized with support from local educational resource centers and WR Managers. On December 4, 2014, at Rustavi Civil Engagement Center high school students attended a seminar on “Gender-based Violence”. Similar training was held at Akhaltsikhe State University for students and Aspindza WR. During these seminars issues related to gender-based violence were addressed. Apart from the students, high school teachers

and Akhaltsikhe State University professors also participated in the discussions. In total 147 beneficiaries attended the seminar. Having attended this seminar Aspindza high schools students prepared posters and brochures reflecting their perception of Gender-based violence.

Unpaid Internship Program

The ECF has started the unpaid internship program in Tetrtskaro, Dmanisi and Tsalka WRs. This program was not planned initially in these municipalities, however, due to increased demand by the local communities and requested by the WR manager, ECF established the program. In addition, ECF also created internship opportunities at Tetrtskaro and Tsalka Ministry of Agriculture Information/Consultation Offices, Dmanisi self-government unit - Sakrebulo and Tetrtskaro Educational Resource Center.

The program started on September 15th, 2014 and finished on November 15th, 2014. All interns have finished the program successfully and received certificates. Out of nine candidates 4 have been employed as a result of the internship program. Ms. Ketevan Bakhutashvili, has spent 2 months in Tetrtskaro WR and currently she is employed by the local school as a teacher. “The internship program gave me an opportunity to become an active member of society. I improved my communication skills, as I had very intense communication with WR visitors. These skills will help me greatly in the future” – she said. Ms. Mzia Tavartkiladze is another intern who, after the internship was employed as a representative at Gamgeoba of the local branch of Liberty Bank. Currently she is a full-time employee at the Liberty Bank local branch. Another intern from Tsalka Municipality, Tamta Artmeladze is a representative of Bank of Georgia at local Public Registry, whereas, Beka Gvichiani, who spent 2 months at Ministry of Agriculture Information/Consultation Office in Tsalka Municipality holds position of chief specialist at Health, Education, Sport and Culture Department in local Municipality.

Training for WR Managers

In framework of our program Dmanisi, Tetrtskaro and Tsalka Municipalities WR Managers attended the capacity development two-month course on enhancing communications, entrepreneurial skills and budgeting. The course was delivered by Georgian non-profit organization Georgian Association of Educational Initiatives.

Seminar on “Gender-based Domestic Violence” in Rustavi WR

10th grader, Tea Gachechiadze from Rustavi #15 Public School has conducted a seminar on “Gender-based Domestic Violence” in Rustavi WR. Tea is the winner of 69th Students teaching Conference in Justice Section. She invited her fellow students, their parents and teachers to attend the seminar, which was followed by discussion on domestic violence. Students noted that this is a public issue and needs to be addressed by the entire public.